Wat zei de Boeddha precies?

Ayya Vimala

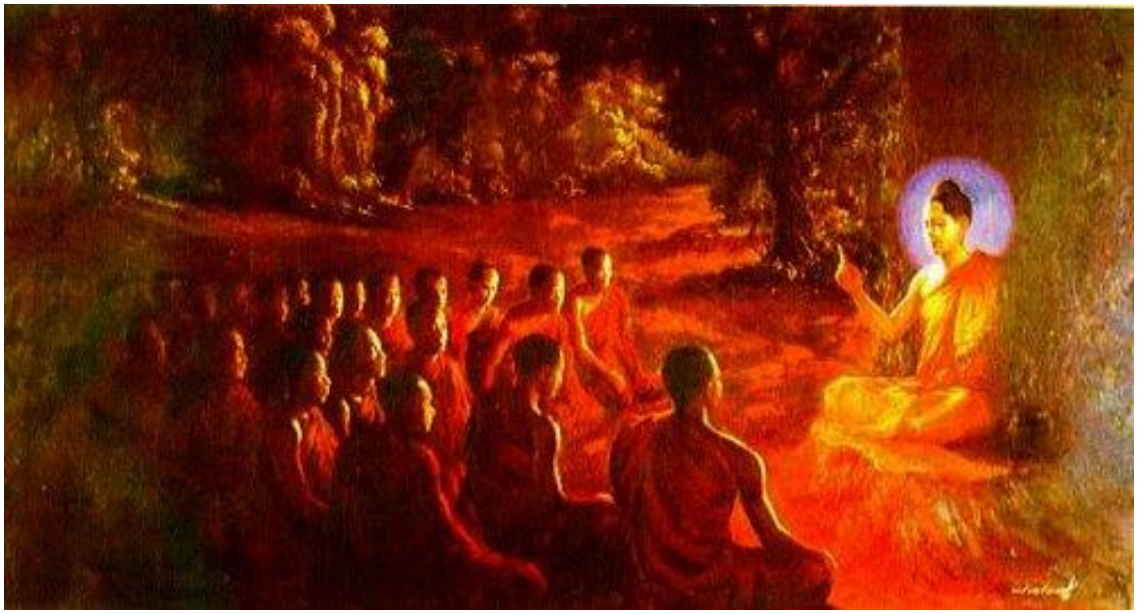

Vrijdag 19 mei 2017

E H I P A S S I K O BOEDDHISTISCH CENTRUM ANTWERPEN – MECHELEN

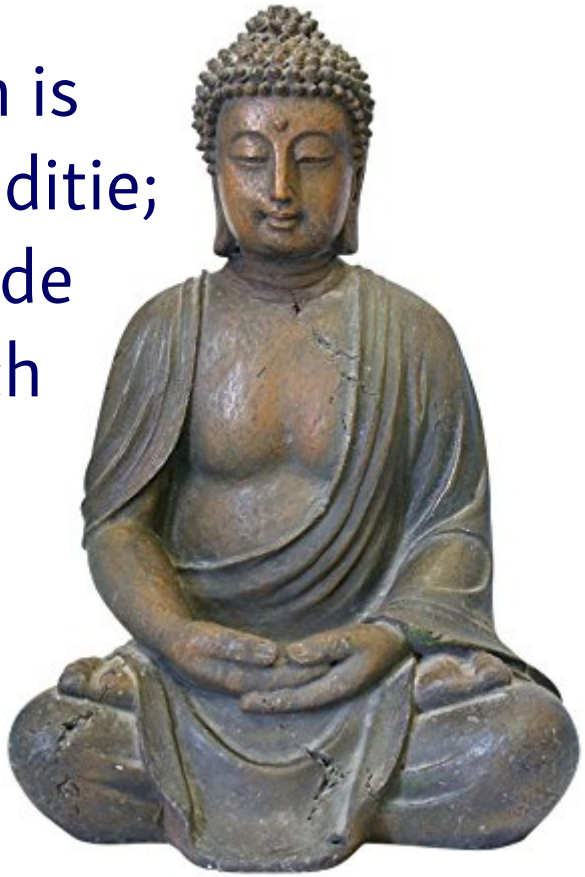

“... Vertrouw niet op datgene dat verworven is door het herhaaldelijk te horen; noch op traditie; noch op geruchten; noch op datgene dat in de geschriften staat; noch op vermoedens; noch op een onbewezen aanname; noch op een goed klinkende redenering; noch op een vooroordeel ten opzichte van een welover-wogen denkbeeld; noch op andermans schijnbare bekwaamheid; noch op de overweging: ‘Dit is onze leraar’. ... als jullie voor jezelf weten: ‘Deze dingen zijn goed; deze dingen zijn niet afkeurenswaardig; deze dingen worden niet gelaakt door de wijzen; eenmaal opgevat en nageleefd, leiden deze dingen tot voordeel en geluk’, pak ze dan op en houd ze in stand.”

AN3.65 Kesamuttisutta

Vertaling: Peter van Loosbroek

Geschiedenis

- Boeddha: 480–400 BCE
- Candagutta: 322–298 BCE
- Tweede Concilie: 300 BCE
- Aśoka: 268–234 BCE
- Mahāsaṅghika Scheiding:

  circa 150 BCE

Boeddhistische Scholen

Er waren “18” vroege (pre-Mahāyāna) scholen, die geleidelijk na de tijd van Ashoka (c. 200–100 BCE) zijn ontstaan. De belangrijkste scholen zijn:

- Theravāda (Suttas, vinaya, abhidhamma)
- Sarvāstivāda (Most suttas, vinaya, abhidhamma)
- Mūlasarvāstivāda (Vinaya in Chinees, Tibetan, Sanskrit)
- Dharmaguptaka (Vinaya, Dīrgha Āgama, 1 abhidhamma)
- Mahāsaṅghika (Vinaya, some suttas)
- Mahīśāsaka (Vinaya)

Wat hebben we?

- Pali canon
  - Manuscripten laat geschreven
- Chinese canon
  - C. 400 CE
  - Tripitaka Koreana, 13e eeuw
- Verschillende teksten in Tibetaans, Sanskrit, enz.
  - Gevonden in kloosters in Nepal/Tibet of vondsten uit Afganistan.

Wat hebben we?

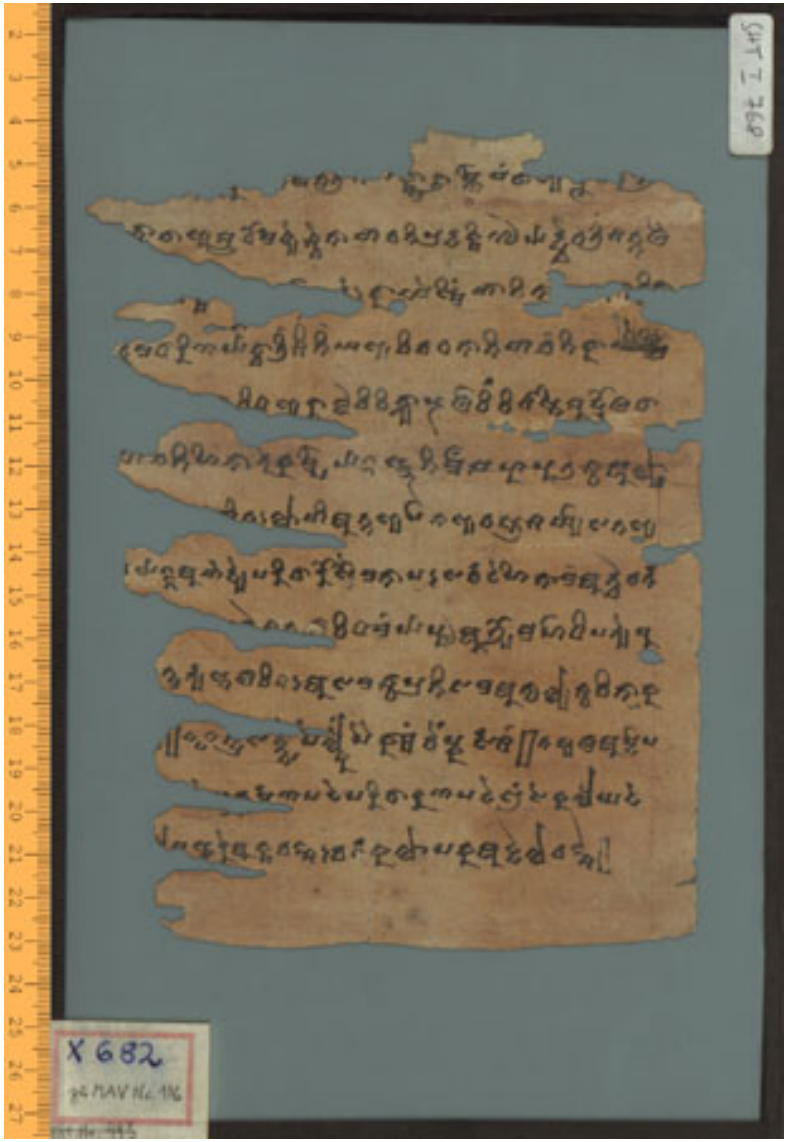

Wat is “vroeg”?

- De meeste Suttas waarin de Boeddha spreekt.
- Een aantal van de overige Suttas.
- De pāṭimokkha (regels voor monniken en nonnen) & andere Vinaya materialen.
- Verschillende versen (Dhammapada, etc.)

Wat is niet “vroeg”?

- Abhidhamma (c. 200+ jaar na de Boeddha)
- Jatakas (c. 100–400)
- Verschillende latere boeken in de Khuddaka, o.a. Peta-, Vimanavatthu, Cariyapiṭaka, Buddhavaṁsa, enz.
- Grootste deel van de Vinaya (c. 100–200)
- Mahāyāna (c. 400–1000)
- Verschillende toevoegingen aan de Āgamas
- Levens van de Boeddha

Geschiedenis

- Politiek
- Sociale condities
- Economie
- Het geschreven woord

Geschiedenis

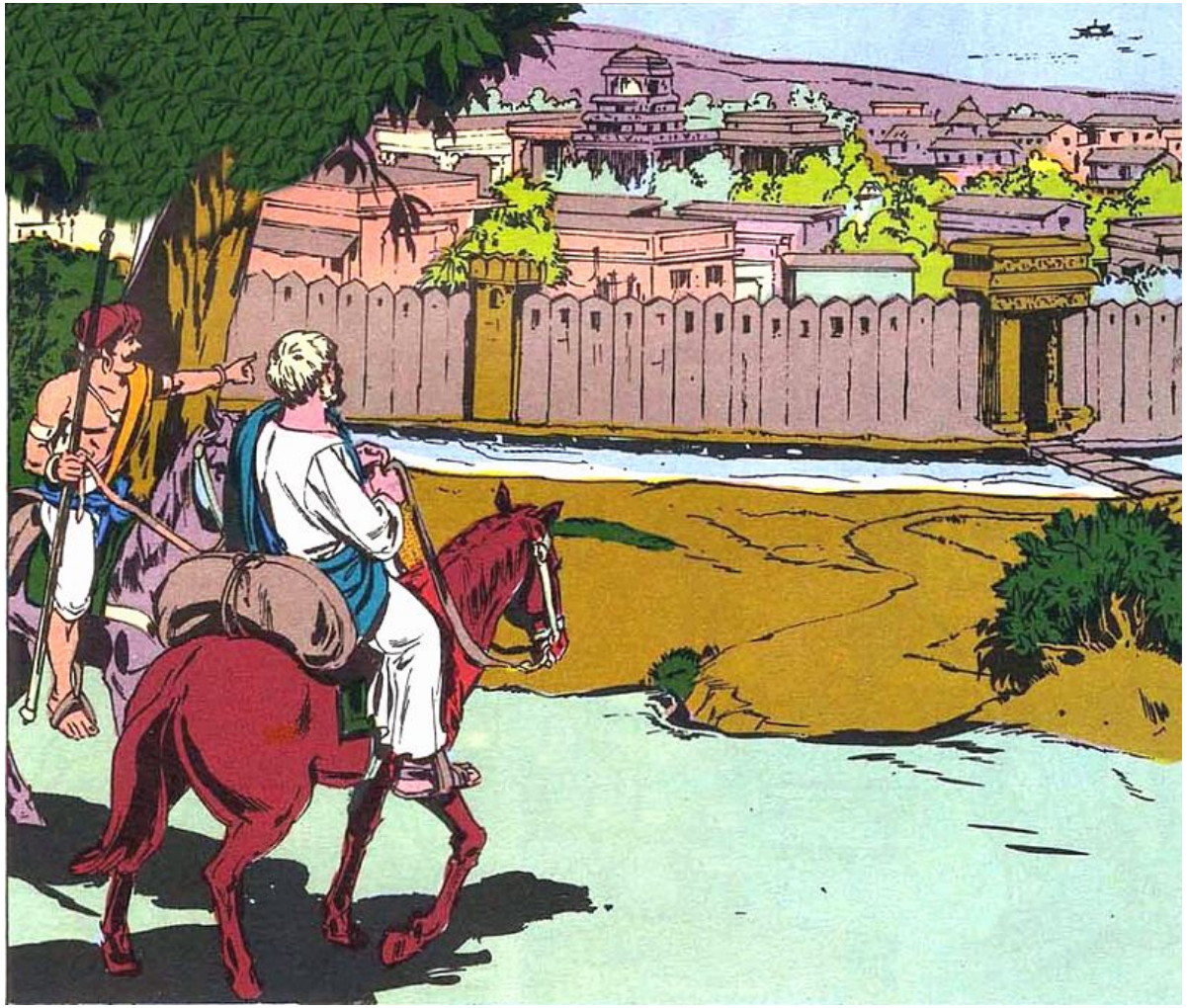

Politiek

Het Politieke toneel is na de dood van de Boeddha enorm veranderd.

- Megathenes
- Expansie van de bekende wereld
- De Grieken
- De 16 Staten
- De groei van Pāṭaliputta
- Afwezigheid van Candagutta en Asoka

Politiek

Gandhārā
Delhi
Kambojā
Kurū
Pañcālā
Kathmandu
Sākiyā
Kosalā
Koḷiyā
Agra
Mallā
Vajjī
Macchā
Aṅgā
Sūrasenā
Kāsī
Magadhā
Vaṁsā
Cetī
Vaṅgā
Avantī
Kolkata
Assakā
Nations
Other Nations
Modern Place Names
Mumbai
Soḷasa Mahājanapadā
The 16 Great States

Politiek

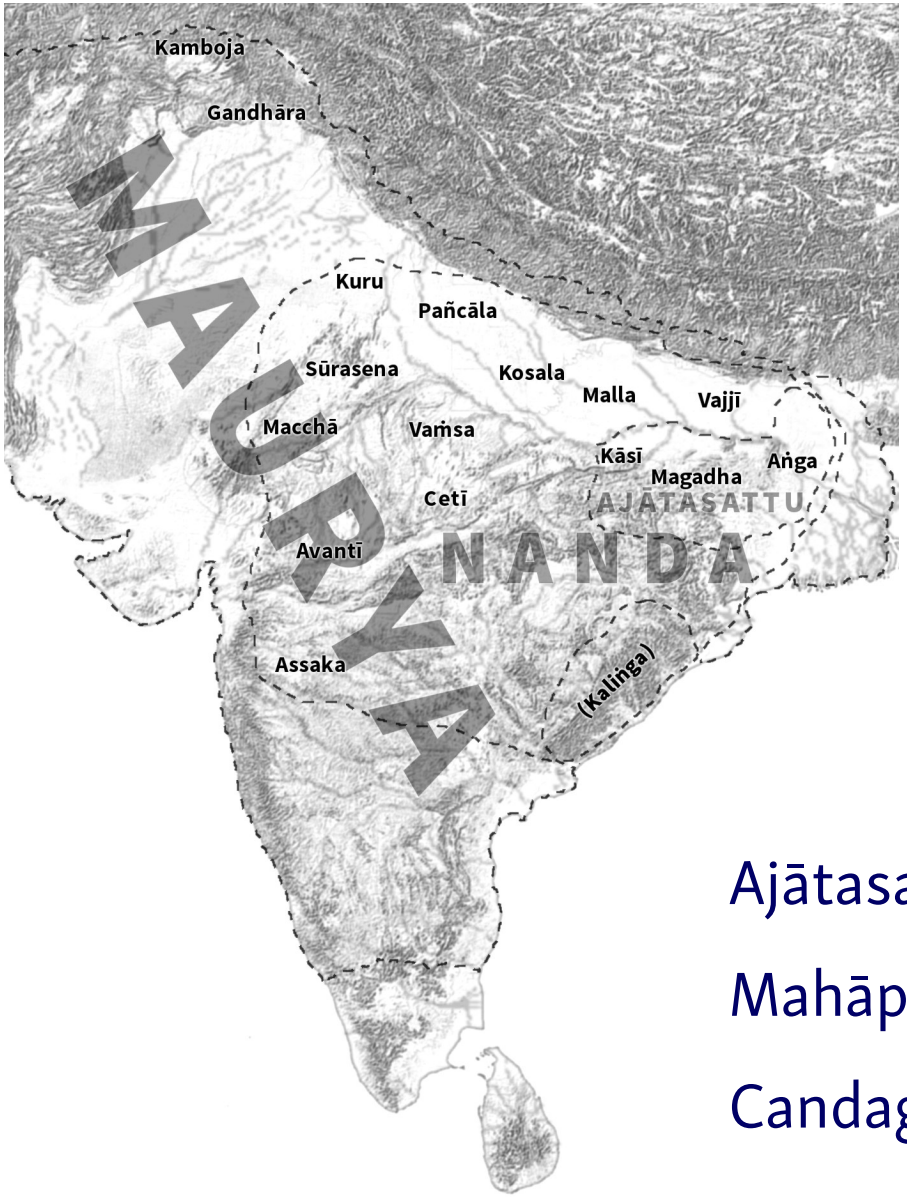

Ajātasattu c. 400 BCE

Mahāpadma Nanda c. 350 BCE

Candagutta Maurya c. 300 BCE

Sociale condities

In de vroeg-Boeddhistische teksten zien we de opkomst van kleine steden.

Dit is een ontwikkelings-stadium tussen de meer agrarische cultuur, die in de vroegere teksten wordt beschreven, en de latere grote steden van het rijk van Maurya.

Economie en Handel

In de vroeg-Boeddhistische teksten zien we alleen handel binnen het gebied van de Ganges delta.

Het rijk van Maurya had internationale handelsbetrekkingen, o.a. met Griekenland.

Het geschreven woord

Het geschreven woord

In de vroeg-Boeddhistische teksten word niet gesproken over schrijven.

Schrijven was pas een belangrijk onderdeel van de cultuur vanaf de tijd van Asoka.

Religie

Religie

Buiten de VBT zijn er geen andere Boeddhistische teksten die over discussies met andere religieuzen en critici spreken

- Jains
- Brahmanen
- Boeddhistische sekten

Religie

Een Pali vers

Sace labhetha nipakaṁ sahāyaṁ,

Als je voor training een metgezel vindt,

Saddhiṁ caraṁ sādhuvihāridhīraṁ;

die deugdzaam en wijs is, leef dan met hem.

Abhibhuyya sabbāni parissayāni,

Alle gevaren overwinnend,

Careyya tenattamano satīmā.

Leidt je een gelukkig en indachtig leven.

Een Gandari vers

sace labheyā nipaka ṃ sapraṁñaṁ
sāddhiṁcaraṁ sādhuvihāradhīraṁ |

adhibhūya sabbāṇi pariśrav[ ]
careyā tenāttamano satīmā

Tekskritische criteria

Taalkundige criteria

- Vocabulair
- Gramatica & gebruik taal
- Samenstellingen
- Stijl van vertellen
- Repetities / consistentie
- Versmaat

Tekskritische criteria

Doctrinaire evolutie

- Bodhisattva ideaal
- Abhidhamma
- Later gevormde ideeën

Textuele overlevering

Tekskritische criteria

Vergelijkende studie

- Afwezigheid van parallellen
- Uitbreiding of verlies van tekst
- Leringen vs. verhaal

Tekskritische criteria

Relatie tot historische plaatsen / evenementen / personen en sociale structuren

- 16 landen
- Relaties met brahmins en andere religies

Meer informatie

www.samita.eu – klik op Multimedia voor het boek en videos/slides van de workshops.

www.suttacentral.net - Vroeg Boeddhistische Teksten van alle scholen en alle beschikbare vertalingen daarvan.

www.discourse.suttacentral.net - discussie platform over Vroeg Boeddhistische Teksten.